

Forfatter: Molbech, Christian

Titel: BREV TIL: Molbech, Christian Knud Frederik FRA: Molbech, Christian (1852-11-24)

Citation: Molbech, Christian: "BREV TIL: Molbech, Christian Knud Frederik FRA: Molbech, Christian (1852-11-24)", i *Christian Molbech og hans Søn Christian K. F. Molbech - En Brevveksling*, Museum Tusulanums Forlag, s. 28. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991706-000-shoot-L0019917060000009.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Christian Molbech og hans Søn Christian K. F. Molbech - En Brevveksling

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Kiøbenhavn. 24. Nov. 1852.

Min kiære Christian,

Dit interessante Brev fra Rom har jeg allerede havt i 3 Uger omtrent — og i det mindste i 14 Dage har din Moder jævnlig spurgt: om jeg ikke tillige med hende vilde skrive? Hun vil nu ikke vente længere, og det kunde have været nær ved, at Du kunde modtaget hendes Brev, uden noget Bilag fra mig. — —

I Forgaars Aftes var jeg til Hove, nemlig til Concert hos Dronningen; *) dette kan Du nu faae ovenpaa, for at Du kan faae Leilighed til den Betragtning: at det vel ikke er ret alvorligt meent med min Sygelighed. Jeg vil ønske, Du deri maa have Ret; men min Upasselighed kan maaskee være alvorligere, end de, som see mig dagligen troe. — — Men nu vil jeg dog med et Par Ord videre fortælle: at jeg i de Par Timer, jeg tilbragte i den store Cirkel, som Dronningen havde samlet for at gjøre Honneurs for Prinds Ferdinand, hvis Fødselsdag det var, morede mig ret godt, og hørte god Musik og Sang, en halv Times Tid, da det var lykkedes mig at trænge ind i Salen. Jeg fandt den sædvanlige Leilighed til at tale med en stor Deel Folk, og at betragte endnu flere; blev beæret med allernaadigst Opmærksomhed — som det lod til, Etatsraad Hauch, der stod og ventede derpaa ½ Time, endnu ikke havde lært at tilvende sig ved en saadan Leilighed, og gik hiem Kl. 11, uden at befinde mig hverken værre eller bedre — snarere det sidste — end da jeg Kl. halv ni gik ud til Amalienborg. Ogsaa her forfulgtes jeg i Samtalen af den Materie, som nu overalt og daglig er paa Alles Læber, og som har bragt den converserende Verden i den hele By, og i ethvert Huus, i ligesaa stor Bevægelse og Confusion, som den politiske. Maaskee har Du alt, naar Du modtager dette, erfaret noget om den Wegenerske Brandfakkel eller hans saakaldte »Manuskript«, **) som han den s. 2930te Oct. lod uddele til den forenede Rigsdags Medlemmer — og som han siden ogsaa har ladet offentlig udkomme. Men at sætte dig ret ind i denne Sag, der i en betydelig Grad har afficeret mig selv og forværret mit Ildebefindende, vilde være endnu mere vidtløftigt og vanskeligt for mig, end rigtig at gjøre Rede for min Upasselighed.

Jeg troer at have fortalt dig, at et kongeligt Budskab af 4de Oct. om den Forandring i Arvefølgen til den danske Throne, som grunder sig paa den af Kongen den 8de Mai i London sluttede og af ham, saavel som af de øvrige 5 Souverainer ratificerede Tractat, blev indgivet til Rigsdagen den 8de Oct., og at begge Ting derpaa sammentraadte i en forenet Rigsdag, for at tage dette Kongelige Budskab i Overveielse og give Samtykke til Forandringen, hvorved 1. Successionen gaaer over paa Prinds Christian og hans mandlige Afkom med sin nærværende Gemalinde, Prindsesse Louise; 2. den agnatiske eller mandlige Arveret og Arvefølge fastsættes for det nye Dynastie, og altsaa Kongelovens Arvefølge ophæves. — Imod dette paa en europæisk Tractat og et fuldstændigt fait accompli grundede politiske og statsretlige Arrangement protesterer den kongelige Geheime-Archivarius, ja behandler dets Meddelelse, som om det ikke udgik fra Kongen, men allene fra Bluhme, eller i det høieste fra Ministeriet, hvorfor han ikke vil benævne det et Kongeligt Budskab. Det ubegribeligste — næst det hele Skridt af en saa høit betroet Statseembedsmand og Rigsarchivarius imod Statens Regiering — er, at Wegener med stor Submission vil erkiende det nye Dynastie, eller Prinds Christians og hans mandlige Arvingers Succession, men vil ikke vide af nogen Ophævelse af Kongelovens Arvefølge. Han vil lade Prindsen succedere paa Grund af Kongeloven — han vil erkiende den agnatiske eller mandlige Succession i hans Æt (thi saameget seer han vel, at uden den kan han i Følge den londonske Tractat ikke komme til at s. succedere); men han vil have en hvilende, i Dvale liggende Succession efter Kongeloven gjemt ved Balsamering, maaskee i nogle Aarhundreder, for at da, Gud veed hvilke dessauske, Nassauske eller Augustenborgske Cognater eller Efterkommere af Qvindelinien, skulle kunne staae frem af Kongelovens Grav og bestige den danske Throne, naar der ingen mandlige Descendenter efter Prinds Christian og hans to Sønner (eller de flere, han kan faae) gives. — Da hele den nye Arvefølge er grundet paa at bevare det danske Monarkies Integritet, som den londonske Tractat har erkiendt og befæstet, meer end dette nogensinde før er skeet ved en statsretslig Act: var en saadan reen agnatisk Succession nødvendig, fordi Hertugdømmet Holsteen kun ved en saadan kunde arves (hvilket naturligviis ogsaa Wegener erkiender). Keiser Nicolaus, hvis Forgængere paa den russiske Throne have (under Christian VII) afstaaet den Gottorpske Deel af Holsteen til Kongen af Danmark, eller den dansk-oldenborgske Linies mandlige Æt, har naturligviis holdt over denne Betingelse, og for at hele Holsteen kan gaae ind i det danske Monarkie, eller den saakaldte Heelstat, er ogsaa den agnatiske Succession bleven Vilkaaret for, at de europæiske Magter have indvilget i Prindsen af Glücksborgs Thronfølge efter Frederik VII og Arveprindsen. Kongelovens Arvefølge er allerede herved brudt og ophævet. Den er ubetinget ophævet for Prinds Christians Døttre, Sønnedøttre, Datterdøttre, og saa fremdeles. Dette ligger uforanderligt i den londonske Tractat. Ikke desmindre vil Wegener, at der skal reserveres en qvindelig Arvefølge, for det Tilfælde, at Prinds Christians mandlige Afkom uddør — uden naturligviis at kunne sige, hvor, hos hvem eller hos hvilken Linies ufødte Afkom denne Succession da skulde indtræde. Ja, han vil, saavidt man kan see, endog paastaae: at Prinds Christians Succession skal grundes, ikke paa den londonske Tractat, men paa Kongeloven.

Alt dette er i mine og næsten alle Fornuftiges og Upartiskes Øine blot. Galskab og Absurditet; men det er en Absurditet, som udgaaer dels fra Eider-Fanatisme og Ultra-Nationalitet, dels fra Personlighed og krænkelse Ærgierrighed. Bluhme har under sit Ministerium hverken hentet Hielp hos Wegener eller hørt hans Raad; hinc illæ lacrymæ! Den gamle Stemmann, til hvem Wegener dedicerede sit saakaldte »Manuskript«, modtog tillige her den offentlige »Meddelelse« at disse Blade, som stilles under Beskyttelse af hans vidtberømte Navn, ere

skrevne med hans fuldeste Bifald«. s. 31 Man veed nok, for at forklare sig dette. Den svage Wegener er Danner partiets troe Client; Stemann, forbittret paa hele Ministeriet — endog paa sin egen Søstersøn, Tillisch — har her fundet en herlig Leilighed til at kaste, hvad man i forrige Tider kaldte »en Slagbrand« (Anstødssteen) i Veien for Ministrene; og det eiderdanske Oppositionsparti greb naturligviis med begge Hænder Leiligheden til her at søge en Muelighed til at styrte Ministeriet. »Fædrelandet« har raset i 14 Dage værre end nogensinde. Det maatte opbyde alle sine Kræfter, og hente sit dybeste Bundfald af Edder og Gialde for at udspye samme over Wegeners Modstandere. Den første, der meget snart fremtraadte var en Anonym: »Det Kongelige Budskab og Geheimearchivar Wegener« (udgaaet, som man i Almindelighed mener, fra det udenlandske Ministerium). Dagen efter (omtrent d. 13—14 Nov.) udkom et Modskrift af Ørsted — kort, skrevet med usædvanlig Kraft og Stofrigdom, men ogsaa paa nogle Steder med stærk, og uheldigviis for Wegener træffende Bitterhed. Til Hævn herfor leverede Fædrelandet et Forsvar for Wegener i 5—6 Artikler, der endte med en Charakteristik af Ørsted, som i nærgaaende Grovhed søger sin Lige. Man tillagde først disse Artikler Krieger, siden, med mere Rimelighed, Schiern. *) — I »Berlingske Tidende« er skrevet med Sagkundskab og Grundighed i 5—6 Nummere (heelt eller halvt officielt) imod Wegener; ligesaa i 7—8 Nummere i Flyveposten (af Hiort, som naturligviis strax lod dette samle og aftrykke). Dirkinck-Holmfeldt overkom nogle Actstykker, og udgav disse med noget Sauce af ham selv (som Forlæggeren, Boghandler Hegel, sagde mig, »han helst havde villet være fri for«) hvori han, i Grovhed mod Wegener, gaaer over alle Grændser. Ogsaa Sibbern tog noget ind at skrive paa; hans i Gaar udkomne Piece har jeg ikke seet. Saaledes har man i Kiøbenhavn i 2—3 Uger ikke aandet, tænkt, talt, skrevet om Andet, end om Wegener, Arvefølgen og det Kongelige Budskab. —

Jeg havde just begyndt paa en ny Epistel til Heiberg om din »Dante« — da jeg blev standset af denne politiske Hvirvelstorm, s. 32 der rev alle med sig. Ved Geheimeraad Dankwardt fik jeg alle Ministeriets i Oct. eller Nov. 1851 til Rigsdagen indgivne Actstykker og en Memoire om vore politiske Stillinger laant, gik i 8 Dage med det Forsæt at skrive, blev i høi Grad angreben af denne Stemning, og skrev 4—6 Blade, men føler, at min Helbredstilstand uden Tvivl vil nøde mig til at lade dette ligge og vende tilbage til mine svenske Forelæsninger. I et uheldigt Øjeblik udkommer just nu din »Dante« — eller maaskee tværtimod, at Folk ville være tilfreds med engang at faae noget andet at læse, end om «Arvefølgen». — Den 6te Nov. fik Generalfischalen Ordre fra Statsraadet, at tiltale Conferentsraad Wegener, og den 22de Nov. maatte han efter Indvarsling, møde i Criminalkamret for at undergaae et Forhør. — —

Om Hauchs nye Skuespil (Tyge Brahes Ungdom) og mange andre Ting vilde jeg have skrevet; men Wegener har opslugt Alt — i mit Brev, som overalt. — Af Paludan Müller udkommer et nyt Digt til Nytaar; det bliver stort o: i meget stort Format; ellers kun 5—6 Ark, efter Thieles Formening. Hvad det er eller kaldes, veed jeg ikke; jeg vilde ikke spørge ham selv derom.

C. M.